

Selmeczbányai Hetilap

VEGYES TARTALMÚ HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Megjelenik minden vasárnapon.

A városi jövedelmek fokozásáról.

(Folytatás.)

A vázlatok szerint a bruttó jövedelem az első és későbbi években következőképen alakul:

	I. év	II. év	III. év
20 tehén után a tej értékesítve	frt 2400	3000	3000
15 borju szaporulat nevelése	„ 1200	2300	2500
80 cat. hold szántóföld után	„ 1600	1600	1800
100 drb juh után	„ 350	350	350
8 drb szopós borju eladása	„ 160	160	160

Összesen 5710 7410 7810

A 4., 5. és 6-ik évben a jövedelem 10—15 %-al legalább is fokozódni fog, tehát a 9000 frtot is elérheti; magától értetődik, hogy a tehén- és juh-állomány mérsékelten szaporodik is egyúttal.

A gazdasági felszerelés körülbelül a következő összegbe kerül:

20 drb. pinzgauai anya-tehén	3200—3600	frt
1 „ „ apa-állat	200—300	„
8 „ ökör	1200—1400	„
3 „ igás ló	600—600	„
1 „ szamar vagy ló	20—50	„
100 „ juh	700—700	„

Összesen . . . . . 5920—6650

frt, gazdasági egyéb felszerelésre kell kezdetben, 5 eke, 5 borona, 1 rétb-orona, 5 szekér, 2 koesi, 1 eséplőjargány és eséplőgép, rosták, hengerek, gőzpároló, trieur, szecska- és répa-vágó, fejő- és tejhordó edények stb. legkevesebb 3000—4000 frt, tehát az első gazdasági felszerelés bele kerül 10000 frtba.

Az évi kiadás ellenben következőképen alakul:	
1 gazdasági fizetés lakáson kívül	1200 frt
1 kocsis fizetése	240 „
1 juhász	160 „
2 tehénész	400 „
4 béres	800 „
adóra	260 „

Zene-életünk.

Ebből a múlt héten ugyancsak kijutott Selmecznek, december 5-én a polg. dal- és zenekör rendezett a Sembery-teremben estélyt, december 7-én pedig a m. k. bányászati és erdészeti akadémia ifjúsági köre egy hangversenyt a Városi Vigadóban.

Talán egy kissé sok is ily rövid időközben. Sok azokra nézve, kik mindkettőben közreműködtek és azokra, kik mindkettőben mint hallgatók vettek részt. Az elsőkre nézve ugyan nem, a min nincs mit csodálkozni, mert csupa fiatal emberek; de az utóbbiakra nézve igen: alig láttunk néhányat mind a kettőn. Vagy oly kevés zenebarát volna városunkban, kik némi bágyadságot leküzdve, vágynának egy héten kétszer is jó zenét hallani?

A polgári egyesület estélyén új zeneszám nem volt, a mi nem is baj, mert úgy a dal- mint a zenekar a már ismert darabok annál jobb előadásával szokott azután bennünket kárpótolni.

Uj csak a karmester volt, a mennyiben Bachrati József most már nemcsak a zenének, hanem a dalnak is a vezetője. Hogy mint ilyen szinte be fog válni, ezen szereplése is már engedi következtelnünk, mert noha az előadott darabokat még az ő elődje tanította be, s noha másfél hónap alatt egy új karmester és az ő énekesei teljesen össze nem szokhatnak, a darabok egészen szépen érvényesültek és a hallgatóság osztatlan tetszésében részesültek. Így tehát Bachrati további sikerei főképpen a működő tagok buzgó támogatásától függnek.

Az énekdarabjai voltak: Thern K., Dalünnepen, Gaál F. népdalai Pósa L. gyönyörű balatoni költeményeire, melyeket a nyáron budapesti vendégeink is oly kifogástalanul adtak elő, továbbá Szügyi József

lucerna-, löher- és répamagra állag	100 frt
kovács-, bogvár-, szijgyártó-számla	300 „
kár, napszám, épületjavítás	800 „
összesen	4260 frt

220 cat. hold föld értéke p. c. hold 150 frttal véve, mint itt Selmeczbányán az értékesíthető, képvisel 34000 frtos tőkét, ennek 4%-os kamatja kitesz 1360 frtot; a befektetett üzleti tőke 10000 frtot tesz ki, ennek egy része, 4000 frt amortizálendő, ezért a tőke után 6%-ot kell felvenni, ez 600 frtra megy és így 2000 frtnyi összeg az, melyet a bruttó jövedelemből az évi kiadásokkal együtt levonni kell és csak ami ezután felmarad, számítható a vállalkozás tiszta jövedelmének.

Az első évben várható jövedelem 5710 frt, üzleti kiadás 4260 frt, tőke-kamat és törlesztés 2000 frt s így lesz 650 frt üzleti veszteség; a második évben 6410 frt a várható jövedelem, 6260 frt kiadás levonása után volna 150 frt jövedelem; a harmadik évi bevétel 7810 frt, a kiadás 6260 frt levonása után lesz 1550 frtnyi tiszta jövedelem; tehát a kezdet nehézségeinek megküzdése mellett is évente 350 frtnyi állandó jövedelem; bár ki kell jelenteni, hogy az első 3 évben a jövedelem csak papíron lesz kimutatva, mennyiben a marha-állományban lesz meg, míg a 3-ik évben csak mérsékelten értékesíthető, bár 5 tenyészképes bika-borju 1000 frtban már eladható lesz és ez a jövedelmi mérleget nagyon kedvezőre billenti.

Még van állandó kiadás, melyről számítás nem történt és pedig a barom-állománynak adandó só, zab, továbbá a teheneknek nyújtandó erőtakarmány, korpá, olajpogácsa értékében. Ezen ezimen évente 440 frt szükségeltetnek, de a zab árártól (fiatal növendék marháknak) 180 frt eltekinthetni, amennyiben a földek utáni jövedelem alacsony számíttatott, csupán a korpá és só 260 frt maradna kiadásnak, mely összeg a bevételt még módosítaná.

Meg kell jegyezni, hogy a tej után való jövedelem a 2-ik s még inkább a 3-ik évben 3000 frtnál biztosan

Szabad hajdu dala (műdal) és Kurucz bordal Káldy Gy. letevésében.

Nagyon sikerültek voltak a zenekari számok is: Suppé Költő és paraszt cz. nyitánya, és egy részlet Doppler K.-nak Ilka operájából.

E siker azonban főképpen annak köszönhető, hogy mint eddig, úgy most is Alföldy Zoltán, Ujág Zsolt akad. tanársegéd és Chodora Károly, Knoblauch Rikárd, Pencze Rezső, Westhoff Károly akad. hallgató urak szívesek voltak közreműködni. Ez a milyen örvendetes mint annak bizonyossága, hogy ezen lelkes zenebarátok jól érzik magukat mindenütt, hol a zenével komolyan foglalkoznak, ép oly szomorú abban a tekintetben, hogy ily segítség nélkül a mi polgári életünk vonóskart előteremtteni nem volna képes.

Nagy hálával vette s valóban áhitattal hallgatta a termet teljesen betöltő közönség Knoblauch R. úr magyar népdalait, melyeket a nála megszokott meleg érzéssel adott elő hegedűjén s melyeknek hatását még fokozta Irinyi Sándor akad. hallgató hegedű, és Ujág Zsolt ur zongorakiséréte.

Nem csoda, hogy ily előzmények után a fiatalok ellentállani nem tudott azon vágynak, hogy midőn Balogh Laci vette át a vezetést, egy kis táncmulatságot ne röktönözzön, mely azután soká együtt tartotta a társaságot.

Ezen estélynél természetesen nagyobb szabású volt az akad. ifjúsági köré e hó 7-én, hiszen ez már hangverseny volt.

Talán nagyon is nagyszabású volt. Mert 12 szám egy kissé sok. De hogy a szép számmal összegyűlt közönség ennek daczára kitartó figyelemmel kísérte végig a több mint 2 óra hosszan tartó műsort, már magában véve is a legjobb kritika.

Ezt az eredményt akad. ifjúságunk első sorban

nagyobb lesz, mennyiben a harmadik évben 10 darab üsző fog leborjadzani s a tejhozamot szaporítani; a 2-ik, esetleg a 3-ik évben néhány üszőborju is kerülhet eladásra, ez is bevétel, tehát a 2-ik s inkább a 3-ik évben a bikák eladásán felül 500—600 frtnyi, esetleg még nagyobb jövedelem is várható a tehenészet után a fentebb kimutatott jövedelemnél.

Mint a vázlatokból kitetszik, a vállalkozás csak a 3-ik évben kecséget jövedelemmel, mely, ha a gazdaság vagy marha-állományban valami csapás nem áll be, el is lesz évre, sőt a további években mérsékelten fokozódni is fog.

A juh-állományt is ki kell 200 darabra a 3—4-ik évben egészíteni és egy juhászbojtárt felfogadni.

De ki kell jelenteni, hogy a 220 cat. hold föld csakis akkor fog jövedelmezni, ha belterjes művelés mellett erősen trágyáztatik és gyakran, évenként legalább is 3-szor szántatnak; a rétek is trágyáztatnak és boronáltatnak. Később, a 6-ik év után, midőn a jövedelem már állandóvá válik, szükséges lesz a földek termőképességének fokozására és állandósítására a mesterséges ásványi trágya (mész, hamuhulladék, phosphorsav, kainit). A jövedelem fokozására a marha-állomány mérsékelt szaporításán kívül főszűly az állandó legnagyobb szigor és helyes tapintattal eszközölt anya állatok megválasztására kell irányulva lenni, hogy már a 6-ik év után a tejelő képesség 2000, sőt 2500 litert is meghaladja s így egy-egy tehén után a tejhozam a 160—200 frtot is elérje.

Mint hogy ezen városi gazdaság fajmarha-tenyésztése mellett tejelő tehenészetre van fektetve, kellő mennyi- és minőségű taka mányról is kell gondoskodni, a 220 cat. hold területből, mint már említettem, 100 cat. holdnyi rétnak, esetleg a hold szám mesterséges kaszálókka kiegészítve szükséges; ezenfelül 15 cat. hold lóhere, 15 cat. hold lucerna, 5 cat. hold burgundi répa, 2—3 cat. hold csalamádé stb. 90 drb nagy marhát kitevő állatállomány nagyobb részt istállóban

annak köszönhető, hogy az összes szereplők jól megállották helyüket, azután annak, hogy a programot sikerült változatossá tenni zene, ének, szavaltat szépen váltakozva követték egymást, úgy, hogy a hallgatóság-nak nem juthatott észébe a fáradtság. Pedig nem csekély feladat ám, 3 órát egy huzamban csendesen ülni, különösen, mikor már csak a 4. 5. sorban, a mi támla nélküli padjainkon kerül hely! Hát még a fiatal leányok helyzete, kik nemcsak hogy már táncolni is szeretnének, de kiknek karsú alakján még azonkívül folyton ott csüng a mama intő tekintete, hogy egyenesen tartsd magad, lányom!

Azonban mindezt elfeledtette és elviselhetővé tette a jövő reménye és a jelen élvezete. Vegyük ezeket sorban, kezdve az utóbbin.

A férfiaké az elsőség, szóljunk tehát először ő róluk, azaz arról, a mi őket a legjobban érdekli, t. i. a közreműködő hölgyekről.

Margótsy Gizi k. a. nagy hatással szavaltta Kiss József »Ágota kisasszony«-át. Tiszta kiejtése folytán minden szava érthető, mit még becsesebbé tesz a helyes hangsúlyozás; a hangszínezés fölött teljesen uralodik, s ebben, sem pedig a tagmozdulatokban nem túloz. Talán az egész költemény alaphangja lehetett volna egy kissé bágyadtabb, mert »Ágota« öreg leány. De, hogy nem így volt, az sem mehet hiba számba, mert természet ellenes lett volna, ha Margótsy Gizi k. a. ezen alaphangot el akarta volna találni.

Igen kedves volt a dialog, melyet Fekete Emy k. a. és Körmeny Dezső ur adott elő, noha »Első csata« volt a czime. Egészen helyesen fokozódott a harc tüze, elkeseredése; de még jobban tetszett a kibékülés jelenete, mert Fekete Emy kisasszonyt sehogy sem tudjuk elképzelni haragvónak, s még kevésbé haragvó asszonynak.

tartva, egy évre darabonként szükségel 30 mm. takarmányt, tehát összesen 2700 mmt.

100 cat. holdnyi rét az első években, midőn még sem trágya, sem művelés által kellőleg nincs megjavítva, holdanként átlag 15 mm. takarmányt adhat, később 25 mmt is; sarjuból 400—500 mmt lehet reményleni, tehát a takarmány mennyisége a művelés éveiben várható lesz:

	I. év	II. év	III. év	IV. év	V. év	VI. év
100 h. rét után mm.	1500	1600	1800	2000	2200	2500
100 „ „ sarju „	400	400	400	500	500	500
15 „ lóher után „	450	450	450	450	450	450
15 „ lucz. „	150	150	150	180	180	180

mm. 2500 2600 2810 3130 3330 3630

Ezen kimutatásból kitűnik, hogy az első 3 évben a természetes és mesterséges rétek terméséből a tervezett marhaállománynak szükséges takarmány nem terem meg, a hiányzót polyva, törek, árpa, zab, rozs- és buzaszalma keverésével kell pótolni; a későbbi években a rétek és földek intenzív művelése mellett feles takarmány is lesz azon esetben, ha a marha-állományt nem szaporítjuk, de ezt nem lehet kiterülni.

A marha-állománynak a jelzett magasságon felül többnek azért kell lenni, mert az előhasú üszők csak három éves korukban borjadzanak le, a tehén-állományt évről-évre ujjabbakkal kell pótolni, erre a tenyésztés kezdetén nagy szükség lesz, mert az importált állatok között a kiselejtezendők száma túl nagy lesz; továbbá csakis akkor érhetünk el tejelésben nagy hozamot, ha a fiatal állatokat az első és második borjadzás után tejelésre kipróbáljuk, a jókat megtartván, a silányabb tejelőket eladván, tehát a későbbi években a várható nagyobb takarmány mennyiségre állandóan szükség lesz.

Amint a szarvasmarva-állomány több éven át nagyobb szakértelem és kiváló gondnal az öntudatos czéltől tovább tenyésztetik s az importált fajta itt a 2—3-ik generációban meghonosul, lesz a vállalkozás jövedelmező, amennyiben a szép marha magas áron lesz értékesíthető; valószínű, hogy a tehének 200 frt a bikák még magasabb árt is elérnek. Tehát mint minden kezdet és vállalkozás eleinte áldozattal fog járni, de mely kiadás későbbben búsán megtérül.

Ezen vállalkozásnak egyedüli haszna nem az lesz miként azt a fentebbiekben vázoltam, hanem sokkal nagyobb, mennyiben a lakosság istállóiban levő marha-állomány is 10—15 év alatt teljesen átalakul, értékében, tejelő képességében növekszik, s azon arányban mint a város tehenészete jobbul, nevededik az összes marha-állomány is s így a város lakosságának vagyona és a tehén-állomány után jövedelmi forrása is nagyobb biztosan mondhatni: még egyszer akkora lesz, mint ma. Ily eredmény a lakosság jólétére nagy tényező lesz, erre törekedni, ezt létesíteni a városnak, mint erkölcsi testületnek, kötelesség! (Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Napirend 1897. december 12-én.

Naptár: Vasárnap, december 12. — R. kath. és prot. Szinesz — Görög-ország (november 30.): Ant. — Izraelita: 1. Tébeth. R. Ch. Nap kel: 7 óra 24 perczkor; nyugszik: 3 óra 52 perczkor d. u. — Hold kel. 6 óra 52 perczkor d. u.; nyugszik 9 óra 45 perczkor délelőtt.

A férfiak közül Zivuska Jenő úr, kinek előadó képességében már ismételt volt alkalmunk gyönyörködni, ez egyszer rosszul választott. Ezt ő maga is érezte. »Othello« hires jelenetét, melyben az örültségé lett féltékenységében megöli nejét, csak a színpadon adhatjuk elő kellő erővel és szenvedélyességgel; mert ha ezt a podiumon tesszük, szavalásunk túlzottnak fog feltűnni. Így az előadónak a hangot, a mozdulatokat mérsékelnie kellett, a mi persze a hatalmas jelenetnek rendítő hatását rontotta meg. (Megrontotta volna még akkor is, ha Desdomonát nem Blaschek úr adta volna.)

Úgy látszik, Zivuska úr e shakespeare-i részletet nem is maga jószántából választotta, hanem azon monolog kedvéért, melyet »Othello Szélaknán« ezimen Janovitzky Béla ur adott elő. Pompás komikumával, sikerült színezeteivel, helyi czélzásaival állandó derült hangulatban tartotta a hallgatóságot. Ha Janovitzky úr maga irta e monológot, annál inkább gratulálunk. Csak azt nem tartjuk indokoltnak, hogy »tótosan« beszélt; így a megérthetést nehezítette. Talán csak nem vagyunk még annyira, hogy a vigéczek (ujabb variáció szerint »Stórich«-ok) is mind tótok volnának?

A hangverseny egyik legsikerültebb száma volt Spohr L. IV. vonós négyesének 2 tétele. Puky László akad. tanársegéd, Kkadora Károly, Pencze Rezső akad.

Vasárnap nagymise a Nagy-boldogasszonyról nevezett templomban 9 órakor reggel, német egyházi beszéddel.

Nagymise a Szent-Katalin templomban 8 órakor reggel, tót egyházi beszéddel.

Az ág. ev. templomban reggel 8—10-ig tót, 10—12-ig német isteni tisztelet.

— **Személyi hírek.** *Farbaky István*, országgyűlési képviselő ideérkezett. — *Kostyenszky Adolf*, bányaigazgatósági számtanácsos — mint halljuk — nyugalmazta magát.

— **A december havi rendes közgyűlés,** mint azt már jeleztük, holnapután, kedden lesz megtartva Szitnyai József polgármester elnökele alatt. Sajnálattal értesülünk arról, hogy főispánunk, közbejött akadályok miatt, e közgyűlésen elnökölni nem fog. A közgyűlés tárgysorozata 35 pontból áll s ezek között több érdekes ügy van. A millenárius kiállítás alkalmából adott kitüntetések azonban nem ezen a közgyűlésen fognak kiosztatni, hanem azok ünnepélyes átadása jövő vasárnapon, e hó 19-én fog a város tanácstermében megtörténni, mely actus nyilvánosan fog végbemenni és így azon egy a férfi mint a hölgyközönség részt vehet.

— **A piaristák jubileuma.** Ritka jubileumot ülték a múlt héten a piaristák; 300 éve annak, hogy Calazanci József Rómában megnyitotta az első iskolát, a melyben az utczáról felszedett gyerekeket tanította önzetlen felebaráti szeretetből. Azóta az ő szellemében működtek és működnek a piaristák Európának majdnem minden országában. Nálunk a középiskolák egy része szintén az ő kezükben van, ők nevelnek nagygyá nem egy magyart; a kik kezeik alól kikerültek, hálásan gondolnak vissza azokra a kegyes atyákra, kik nem nézték a vallást, nemzetiséget, rangot, egyformán szerettek mindenkit s egyformán szolgáltattak igazságot. A midőn most ünnepeltek, velük ünnepelt és érzett a tanítványok sok ezre, kik igaz szívvvel óhajtották, hogy viruljon a rend még sokáig a magyar tudományosság hasznára, öröködjön fölötté Calazanci szelleme az idők végtelenéig. A kiváló rend alapítója Calazanci szent József, a ki 1597-ben nyitotta meg Rómában a szegény gyermekek tanítására az első iskolát. A piaristák hazánk területén először 1642-ben a szepesmegyei Podolinban alapítottak iskolát. Podolin azonban akkor még Lengyelországhoz tartozott, így tehát a magyar piarista rend alapítása nem számítható ettől az időtől. Nemsokára azonban, az 1666-iki esztendőben már a nyitrai megyei Privigyén működik a piarista-rend s ez óta 231 esztendőn át oktatja az ifjúságot tudományra és hazafiságra. A rend működésének eredményeiről képet nyújt az 1897—98-iki tanévre készült névtár, melyből közöljük ezeket az adatokat. Hazánkban a rend vezetése alatt áll 24 gymnasium; ezekben a múlt iskolai évben 8760 tanuló részesült oktatásban. A magyar piarista rendben a tanügy terén működik jelenleg 222 rendtag és pedig a 24 gymnasiumban 209 rendi tanár. Részint kizárólag, részint a gymnasiumi tanárok közül tanít a budapesti és kolozsvári tudomány egyetemen 5, a báró Eötvös József-kollegiumban 1, a rendi hittudományi és tanárképző intézetben Budapesten és Kolozsvárott 18, a rend-gyakorlati ta-

hallgató és Alföldy Zoltán akad. tanársegéd urak adták elő a tőlük megszokott finom árnyalással s zenei érzéssel. Együttjátszásukban ők már annyira vannak, hogy áttérhetnek a még kéuyesebb feladatokra, pl. ha a prim quintáról csúsztatva jön le az alaphangra, ezen figurát a felelő hangok is ilyen módon utánozzák A kísérő hangok mindig alkalmazkodjanak az első hegedűhöz; s minthogy Puky úrnak játéka vagy az ő hegedűjének hangja inkább lágy jellegű, a kíséretnek is általában gyöngébbnek kell lennie.

Nagyon szépen adott elő Knoblauch Rickárd úr hegedűn »Magyar nóták«-at, igazi magyaros zamattal, tulzások nélkül. Hatan kísérték kitűnő alkalmazkodással. Ez annál nagyobb élvezet és öröm volt a hallgatóságra nézve, mert egyúttal meggyőzte ezt arról, hogy ezen zenekedvelőink bizonynyal sokszor játszanak így együtt. Ennél nemesebb, önmaguknak is szebb élvezetet nyújtó szórakozást valóban nem találhatnának.

A magyaros jelleget azonban némileg nélkülöztük a zenekari és különösen az énekkari számokban.

A zenekar Westhoff ur vezetése alatt nagyon gondos betanulással mutatta be Mozárt »Idomeneo« nyitányát, melynek, mint klasszikus műnek választása ellen természetesen nincs kifogásunk, csakis annyiban, hogy több helyen bizony érezte az ember a fuvó, verő

nárképzőjében Budapesten és Kolozsvárott 13, a rend gymnasiumi növendékek intézetében Keskeméten és Rózahegyen 5, a váci ujoncznevelő intézetben 4, a vakok országos intézetében 1, elemi iskolákban 8. A tanári pályára előkészít a rend 139 növendéket; ezek közül hittanhallgató és tanárjelölt a budapesti és kolozsvári tudomány-egyetemen 79, nyilvános gymnasiumi tanuló 29 és ujoncznövendék 31. — Városunkban is mint ország szerle minden helyen, a hol csak piaristák vannak, a rend 300 éves jubileumát decz. 8-án a kir. kath. gymn. ifjúsága a tanári kar élén megünnepelte, a mely alkalomkor reggel nyolcz órakor intézeti zászló elővittele mellett a német templomba vonultak, hogy ott a Tedeummal kezdődő énekes ünnepélyes nagy misén résztvegyenek, a melyen főtisztelendő Panek Ödön gymn. igazgató, Medveczky Rózsa és Hencz Ede tanárok és renditagok segédlete mellett celebrált. A mise végeztével az ifjúság tanáraival egyetemben az intézet első osztályu termébe vonult, a hol Hencz Ede tanár alapos készütségéről tanuskodó határos beszédjében méltatta a rend 300 éves fennállását és a rend alapítójának működését, a melynek végeztével az ifjúság szétoszlott, a tanárikar pedig igazgatójánál tisztelgett, majd pedig délben vendégszerelő asztalánál úgy a pap mint pedig világi tanárok és számos vendég összegyűlt a hol a dictiók hosszú sora, az izletes étel s jó italok között a délután hátralévő részét töltötte el.

— **A történelmi 10 szobor** legfelsőbb ajándékozását az ág. hitv. ev. elemi iskolában is megünnepelik; még pedig az erzsébet-utczai evang. nép iskola mavasárnap d. u. 3 órakor saját épületében, a vegyes elemi és felső-leányiskola pedig f. hó 15-én szerdán 10¹/₂ órakor d. e. Herbszt tanító által vezetett iskolának helyiségében. Ezen ünnepélyekre a szülők s a tanügy barátai tisztelettel hivatnak meg ez uton is.

— **Meghívó.** A selmeczbánya vidéki tanító-egyesület f. évi december hó 16-án (vásár napján) reggel 10 órától kezdve a városi fiúiskolák rajztermében tartja közgyűlését, melyre az igen tisztelt kartárs urak és az érdeklődő tanügybarátok ezennel meghivatnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Laczó Dániel felolvasása. 3. Tuka Antal ismerteti az Eötvös-alapot. 4. Pénztári jelentés. 5. Indítványok. Kelt Selmeczbányán 1897. évi december 10-én. Aczél János elnök. Bachrati József egyleti titkár.

— **Táncvizgalom elhalasztás.** Az evang. népnevelési tanintézetek szegény tanulóinak felsegélyezésére alakult bizottság decz. 7-én tartott gyűlésén az általa rendezendő táncmulatságot 1898. január 8-áról elhalasztotta február 5-ére. Sobó Jenő akad. tanár, bizottsági elnök ugyanis előadta az akad. ifjúsági segélyegyesület báln rendezőségének azon megkeresését, hogy jan. 8-ik napja neki engedtesék át. A bizottság ennek következtében, elismerve, hogy a segélyegyesületnek a farsang első szombatjára az ősi gyakorlat szerint mintegy joga van, másrészt nem akarván azt, hogy a két mulatság az ő jótékony czélja előmozdításában egymást csak némileg is hátráltassa, a fentebbi értelem-

hangszerek hiányát. Schreiner »Zenei csalódások« czimű művének czélja vig hangulat keltése volt, s ezt a zenekar az ő sikerült játékaival el is érte. De nem lehetett volna lalálni egy magyar dalokból összeállított ily egyveleget is? A »Hunyadi-induló« a hangverseny utolsó száma lévén, noha lelkesen volt előadva, még sem keltett nagyobb figyelmet, mert a kifáradt hallgatóság valóban indulónak vette.

Az énekkart Chodora Károly úr igen ügyesen vezeti, s így annál inkább sajnáljuk, hogy egy-egy »Vándor«, »Vadászdal«-t kénytelen választani előadásra. Kénytelen, mondjuk, mert tudjuk, hogy ő jobb szeretne egy Huber vagy Gaál-féle remek, eredeti magyar szerzeményt bemutatni; de nem lehet.

S mi itt az akadály?

Tudjuk, hogy akadémiai ifjúságunk idejét az ő szakszerű kiképzése teljesen igénybe veszi, de azért egy órát a héten bizonyosan lehetne szakítani énekkar-gyakorlatra. Tekintve azt, hogy soraikban nemcsak sok a jó hang, de sok a zeneileg is képzett erő, gyönyörűen bemutatnák egy-egy eredeti műdalunkat, miáltal úgy önmaguknak mint hallgatóknak is kimondhatatlan élvezetet szereznének.

Joggal elvárhatjuk a mi művelt lelkes, magyar ifjúságunktól, hogy a nemzeti geniusnak a zene terén

A közeledő karácsonyi ünnepek alkalmából bátor

dúsan felszerelt

melyben különösen női divat-kelmék (karácsonyi ajándéku igen alkalmasak) szőrsapkák, kar-nadrágok, nyakkendők és

ben határozott. De elnökével együtt rosszalását fejezte ki cigányzenekarunk vezetőjének azon eljárása felett, hogy noha a bizottság meghatalmazottjától ama napra előleget fogadott el, mégis a másik rendezőség iránt írásbelileg kötelezte volt magát jan. 8-ára; a mit ugyan e szerződés megsemmisítésével jóvá igyekezett tenni, de az ígéreteiben való bizalmat azzal mégis megingatta. A fentebbi határozatokkal kapcsolatosan csak azon óhajunknak adunk még kifejezést, hogy többi egyleteinknek, mint a tűzoltó-egyletnek, a dalárdának, szinte sikerüljön mulatságaik határnapját úgy megállapítani, hogy februárban a táncvigalmak torlódása következtében egyik nemes czél se vallja annak kárát.

— **Rendőri hírek.** *Lopás.* Hodrusbányán a múlt héten eddig ismeretlen tettesek álkules segítségével behatoltak Kukucska Józsefné boltjába és onnét szivart, különféle árukat és 10 frt készpénzt loptak el. A nyomozást megindították. — *Sérülés a bányában.* A hodrusbányai sötétvégtárnában e hó 6-án, a 4-ik nyilamon megsérült munka közben Schmidt Richárd bányamunkás. Orvosi gyógykezelés alá vétetett. — *Lopási kísérletek.* Matyasoviez Antal csavargó f. hó 8-án este Schvarcz Ferencz selmeczi lakos padlásának egyik deszkáját leszakította s oda be akart hatolni, azonban munkájában megzavartatván megugrott. F. hó 10-én azonban a rendőség kézrekerítette s most folyik ellene a vizsgálat. — *Krausz Géza erdőmester udvarán* péntekről szombatra menő éjjel a kutyák ugatni kezdtek mire az erdőmester kocsisa kiment s látta, a mint egy paraszt ruhás ember az istálló felé közeledik, de a mint a kocsist észrevette, kereket oldott és nagy sietségében ott hagyott több marha kötelet. — Ebből azt lehet következtetni, hogy az ismeretlen tettes marhát akart lopni. — A rendőség azt hiszi, hogy a többrendű marhalopásokat és ezt a lopási kísérletet is zólyom-megyei parasztok, a kik a helyi viszonyokat itt ismerik, követik el. — *Hús-elkobzás.* Egy a vidékről beszállított levágott borju husa egészségtelennek találtatván elko-boztatott és megsemmisített. Ugyancsak egy kosár szárított gomba kukaczosnak találtatván szintén elko-boztatott és megsemmisített. — *Verekezés* volt a múlt héten a Béalábánya-fel vezető uton vasúti és bányamunkások között. Dávid József vasúti munkás súlyosabb sérüléseket szenvedett. A tettesek ugyanazok, a kik a rendőrségnél az idén már háromszor voltak megbüntetve u. m. Lupták János, Piffko György Nagy Antal és Schmidt Mihály. Az ügy a járásbíróshoz tetetett át.

— **Vidéki hírek.** *Bankett Zsarnóczán* f. hó 5-én este a bucsúzó Sebestyén István ternyei-plébános, volt zsarnóczai segédlelkész tiszteletére Kaldrovics J. nagyvendéglőjének dísztermében fényes bucsúbankett tartott. A banketten Zsarnóca, Alsó-Hámor, Kohó, Felső-Hámor és Garamrét községeknél csaknem egész intelligenciája s polgársága jelen volt, számszerint körülbelül 90—100. A toasztok hosszú sorát Rakovszky Mátyás esp.-plébános nyitotta meg s Csipkay János erdőmester fejezte be. Hogy a jelen voltak igen jól érezték magukat annak világos jele az, hogy a bucsu

az utóbbi években elért eredményeit terjeszse, terjeszse különösen Selmeczbányán, melynek hegyei között e téren még annyi a teendő.

A hangversenyt tánc követte, mely legjobb hangulatban tartotta együtt a társaságot a reggeli órákig.

A jelenvolt hölgyek közül a következőket sikerült feljegyezni:

Asszonyok: Arthold Gézáné, Barsyné, Berzeviczy Károlyné, Bózer Károlyné, Fekete Lajosné, Herkovits Sándorné, Lestyánszky, Longauer, Margótsy Jánosné, Mihalluszné, Micsinay Jánosné, özv. Ocsovszky Vilmosné, Sztankay Ferenczné, Smidt Ferenczné, Svehla Gyuláné, Schrederné, Steffelné, Szép Vilmosné, Zlinszky, Vörös Ferenczné, Westenné, sb.

Leányok: Arthold Józsa, Belusicz Maricza, Barys Ilonka, Bózer Katinka, Berzeviczy Margit, Cseh Vikta, Fekete Emi, Huszágh Eta, Lestyánszky N. Longauer Sára, Knezovics Margit, Micsinay Erzsi, Mrász Hedvig, Mihallus Irén, Margótsy Gizi, Ocsovszky Emma, Smidt Etelka, Sztankay Margit, Szép Vilma, Schröder Etelka, Steffel Margit, Stanga Mathild, Fischer Gizi, Urbán Ilma, Vörös Sárika, Westen Miczi, Zlinszky Emma stb.

K.

lakomának a késő hajnali órák vetettek véget. Bartos Lajcsi pedig az ő vig képű barna művészeivel ugyancsak kimutatta bandájának kitűnőségét. — *Tűz. Erdő-Surányban* f. hó 6-án Bethó István háza leégett. A ház 350 fitra volt biztosítva. — *Járvány. Zsarnóczán és vidékén* a vörheny nagy mérvben elterjedt a gyermekek közt. Az óvintézkedések megtétettek. — *Bucsu lakoma.* Zsarnóczán Csipkay János kir. főerdőmester távozása alkalmából tegnap szombaton bucsú lakomát rendeztek nagyszámu tisztelői. Résztvett azon nemcsak Zsarnóca, de az egész vidék intelligenciája. Városunkból is többen vettek részt a közkeveltségű főerdőmester tiszteletére adott bucsulakomán, melynek lefolyásáról még beszámolunk.

— **A kath. nőegylet** jövő vasárnap, e hó 19-én d. u. 3 órakor a Sembery-teremben szegények részére karácsonyfát állít fel, melyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Bányászati műegyetem Selmeczbányán.** E czim alatt a »Magyar Hirlap« a következőket írja: Nem pusztá czimkőrság és kicsinyes hiúság, hanem okos, dicséretes ambíció a kezdeményezője annak a mozgalomnak, mely most Selmeczbányán abból a czélból megindult, hogy a hirtelenséggel, százados selmeczbányai bányászati akadémia bányászati műegyetem rangjára emeltesse. A kérdés sokkal fontosabb és általánosabb érdekű, semmint az első pillanatra látszik. A bányászattól ugyanis éppen olyan technikai szakképzettséget kívánnak meg, mint akármilyen más szakmabeli mérnöktől; meg is szerzik ezt a képzettséget, de minősítéstük más mérnököknél és a külföldi hasonló tanintézeteken képesítettekénél csekélyebb: ők nem bányamérnökök, csak akadémiai végzetek. Ez egyfelől csökkenti a bányatulajdonosok bizalmát velük szemben, kik a külföldi bányamérnököknek felettük előnyt adnak, másfelől az ifjak is huzódoznak attól, hogy olyan pályára lépjenek, ahol éppen akkora vagy tán még nagyobb fáradsággal csekélyebb képesítést nyernek, mint más technikai szakokban. — Ez a jelentéktelennek látszó körülmény egyik oka bányászatunk jelenlegi pangásának és ezen segíteni annál inkább szükséges, mert a jelenlegi helyzet megváltoztatása nemcsak méltányos és okos dolog volna, de semmi áldozatba sem kerülne. A selmeczbányai bányászakadémia ugyanis világhírű, kitűnő intézet, melyet kevesse elelőlt még a legtávolabbi fekvő országok ifjai is felkerestek; az akadémia tanári kara csupa elsőrangú, európai hírű erőkből áll; a tanintézet épületei, muzeuma, szertárai akármelyik egyetemével vetekednek, s a főiskolát százados multja is méltóvá teszi arra, hogy hallgatóinak egyetemi képesítést adhasson. A selmeczbányaiak mozgalma tehát minden esetre helyes és hasznos s remélhető, hogy az illetékes körökben megfelelő méltánylásra is fog találni annál is inkább, mert egy főiskola rangjára nézve utóvégre is nem lehet mérvadó, hogy az a vidéken és nem a mindent magának követelő fővárosban van. A midőn örömmel vesszük tudomásul, hogy törekvéseinket a fővárosi sajtó is támogatja, csak azt jegyezzük meg, hogy e mozgalom nem mostani keletű, de már jó idejű s most csak újból felelevenített.

— **Hangverseny hír.** Selmecz méltán nevezhető a bálók hazájának. Mulatunk minden héten akár jól esik, akár nem. A ma kiejtett szó, terv, holnap koncertté vagy bállá válik. A bálai áldozat, ha látja az élettől és jókedvtől piruló arcokat, elfeledi a kontót, el a váltót és fizet, mint a köles. A magyar vér meg nem tagadja magát, csak egy szál cigány legény legyen a világban, meg egy tenyérnyi földcske. Nézz meg valaki a mi bálai csárdásainkat, azt mondja, hogy itt van Magyarország szíve. De nem akarok sokáig unalmaskodni, csak annyit árulok el jó korán, hogy február közepén is lesz egy hangverseny, azért, hogy táncolni lehessen; vegyenek erről tudomást az apák és a mamák, de legfőképen az aranyosok, mert erre elszoktak jönni még azok is, a kik ekkor még téli álmukat alusszák.

— **Kereskedelmi ifjak körében** az egyleti társadalmi élet a tagok gyakori változása következtében az egylet fennállásának 12-ik évében nagyon gyengülni kezdett, szerencse azonban, hogy ez év második felében a tagok létszáma néhány a nemes czélért lelkesedő ifjúval szaporodott, kik a múlt héten tombolával egybekötött teaestélyt rendeztek, mely kitűnően sikerült. Az ifj. kör tagjai teljeszámban, azonkívül pedig néhány vendég volt jelen. Teázás közben Bodnár János alelnök beszédet intézett az ifjusághoz a társadalmi élet üdvös voltáról és annak fejlesztéséről; ezután Baumfeld bécsi utazó üdvözölte az ifjuságot igen szép szavakkal, végül az alelnök a vendégeket köszöntötte fel.

— **Meghívó.** Az evang. nőegylet elnökségének fel-szólítására Király Ernő és Vitális István lyceumi tanárok a legnagyobb készséggel vállalkoztak, hogy a nőegylet karácsonyi ünnepélyének gazdagítására pénteken, decz. 17-én délután 5 órakor a lyceumi könyvtár termében előadásokat tartanak. Király Ernő Hunyadi János legnagyobb győzelméről, Vitális István pedig mutatóvanyokkal kísérve a látásról fog értekezni. Midőn az egyesület elnöksége ezen előadásokra tisztelettel meghívja a nőegylet tagjait, valamint azok érdeklődő ismerőseit, egyuttal azon kérelmének ad kifejezést, hogy tekintettel egyrészt a várható szellemi élvezetre, másrészt a jótékony célra, a tagok és ismerőseik minél nagyobb számmal jelenjenek meg s ki-ki tehetsége szerint adja filléreit az előadások alkalmával kiteendő egyesületi perzselybe.

— **Vadászat.** Mult vasárnap az akadémiai vadászati gyakorlat az akadémia vadászterületéhez tartozó Viki Vrch és Kamenja nevű erdőrészekben lett megtartva, bizony nem nagy eredménnyel. A gyakorlaton mindössze 8 akadémiai hallgató vett mint puskás részt. A hajtásokat kellő felügyelet mellett Letz Lajos Wolf Péter és Hepke Arthur III.-ad éves erdőszak. hallgatók rendezték. A vadászat egész ideje alatt összesen 12 lövés lett téve, melylyel 4 darab nyul lett jeterítve. Ezek közül egyet-egyet Wolf Péter, Göndör Béla, Chauer Otto és Moha Alajos lőtt le.

— **Az akadémiai segélyegyleti bál** nem jövő évi január 8-án, hanem január 15-én lesz a városi vígadó összes, e czélra külön feldiszipelt termeiben megtartva. A bálrendező-bizottság, mint azt már megirtuk, már megalakult Bedő Zoltán elnöksége alatt és mindent el fog követni, a fényes siker érdekében. Tekintettel azon nemes czélra, melyre a táncmulatság tiszta jövedelme fordítatni fog, tudniillik, a szegény sorsu akadémiai hallgatók segélyezésére, nem győzzük eléggé disztingválta városi és vidéki közönségünk szives támogatásába ajánlani. A meghívók e napokban küldetnek szét s a ki ilyet tévedésből nem kapna és arra igényt tart, az forduljan a bálrendező bizottsághoz. Felülfizetések köszönettel fognak fogadtatni és hirlapilag nyugtáztatni.

— **A selmeczi honvédszobor ügyében** úgy halljuk, hogy a lelkes hölgyek akarnak nagyobb akciót kifejteni arra nézve, hogy gyűjtés és mulatságok e czélra leendő rendezése által, a szükséges költségek egy részét előteremtsék. E czélból nemcsak városunkban, hanem az egész országban szándékoznak gyűjtést rendezni és minden törvényhatóságot és várost erre felkérni. A törekvés igen szép és dicséretre méltó és annak a legjobb sikert kívánjuk.

— **Vétel-sorsjegyek** a m. kir. szab. Osztály-sorsjáték III-ik osztályu huzására e lap kiadóhivatalában kaphatók.

— **A steingrubei disznótör.** (Steingrube áz eu község eredeti tudósítása.) Mult szombaton este tartotta meg a steingrubei nemes nemzeti nagyközség a szokásos évi disznótört. A kupaktanács délután négy órára lüzte ki a czéző kezdetét, a mi tekintve, e szokásnak páratlan érdekességét és jellegét az érdeklődők nagy sokaságát vonzotta azon utakra, melyeken a nagyközség előjáróságával, hitközségével, Irinyi Csicsó primás zenekarával, Reb Ádám Mopszle regále albről-sakterrel, élén a bíróval, az igazságos Simon bátyával, végén az ünnepi köntösbe hujtatott áldozati disznóval — a nevére nem emlékszünk — végig vonult. A menet először Mráz fényképésznel tett látogatást, ki is a csoportot lefényképezte; a felvétel sikerült; a képen derűs hangulat vonul végig — csak a disznó vágott az egészhez savanyu képet. Különben a diorámában látható lesz az egész felvonulás a maga korszerű hűségében. Innen a menet a főutcán végig menve a Szent-háromságteret megkerülte s a vígadóba tartott, a hol csakhamar a disznó-ölés megkezdődött, mit a felséges tor követett. Csaknem másfélszázan voltak együtt a pompás toron, melynek fogásait töltött káposzta a sertés a fehér húsával és oldalassal, kolbász és májas-hurka salátával, végül töpörtyüs pogácsa képezte. A jóízű fogások között Simonffy Gyula a nagyközség érdemes bírása mondotta el köszöntőjét, megemlékezve benne a nap fontosságáról s röviden ecsetelte a fel-talált disznó kiválóbb életrajzi adatait. Élénk tetszés kísérte a beszédet s a jelenlevők pár cseppet hullattak a megboldogult üdvéért a kitűnő karczósól. Majd Reb Ádám Mopszle főszó, és alregále bérlelő mondotta el mondókáját, idézve a talmudnak ide vonatkozó sorait

vagyok a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni

nagy áruházamra,

mantyuk, plüshe- és zenilia-kendők, vászon, chiffon, canafas, Jäger-íngék és íngék feltűnő olcsó áron kaphatók.

Tisztelettel

Weisz Adolf.

párhuzamot vonva a disznó- és libaszir üzleti árfolyama között. Mint értesülünk a tudós sakter e nagyfontosságú kijelentése a budapesti zsir és fagygyú tőzsdén élénk irányzatot teremtett. A jeles sakter beszédét a leg-tarkább virágú jargonban mondotta el, miért is a nagyközség, számára az egyik disznókörömből értékes szivar-szopkát készített emlékül. Fábian feőpenna ékes rig musokat mondott és felolvasta a volt steingrubei tagoknak pár percczel előbb érkezett részvétsürgönyét, a csöndes életű ártány elmúlt alkalmából egyidejűleg felköszöntve őket. Erre Krausz Kálmán a szomszéd község főbaktere emelkedett szólásra s szép beszéddel a községi előjáróságra és az akadémiai ifjúságra ürité poharát, kérve őket, hogy a rendőrség tréfáit ne vegyék mindig komolyan és a régi jó barátságot tartsák meg továbbra is. Zúgó éljenzés fogadta e kijelentést. — Ezután következett a lakodalom. Salamon Emil esküdött örök hűséget bájos arájának, a kiváló házi erényő Wach Ferikének. A község kántora Vidos Miklós akarta őket összeadni, mikor kistült, hogy nincsenek még rendesen kihirdelve. Már-már csak nem kárba ment a lakodalmi hagymakoszoru a szép ara fején, mikor hirtelen előugrott a község cigányprimása: Irinyi Csieső és hajlandónak mutatkozott a dispenzatio megadására. Az új ajánlatot elfogadták és a jegyes pár a friss szalonára és újbórra mégis egymásé lehetett. A nász nap emlékére megígérték, hogy jövő évre családostul jönnek el a disznótorra. — Felköszöntöket mondtak még a sakter, Bedő Zoltán nyugalmazott bírora; az utolsó felköszöntőt Blaschek községi obsitos és harangozó mondta a bírora. — A társaság a steingrubei zenekar remek játéka mellett csaknem éjfélig együtt maradt. Az est sikerének legnagyobb része Fábian Béla nagyközségi feőpennát illeti, ki már hetekkel előbb önzetlen fáradsággal iparkodott a czél elérésére. A jó ételeket és italokat Winterstein Bernát községi viczeapláros konyhája szolgáltatta.

— Nyaralókat szándékozik építeni Hodruson Weisz Jakab, ottani kereskedő. Már kérvényt is nyújtott be a város tanácsához, hogy neki e czélra a sör-főző-épület háta mögött lévő erdő területből egy rész átengedtesse. Mint illetékes helyről értesülünk, a városi tanács a legnagyobb előzékenységgel fog minden lehetőt elkövetni, hogy e nyaralók felépítését a vállalkozónak megkönnyítse. Hallottunk ugyan olyan megjegyzést is, hogy a város nem tulajdonosa a városi erdőknek, melyek még mindig rezervált erdőknek tekintendők, hanem csak birtalója és így kétség merült fel az iránt, vajjon lehetséges lesz-e a városi erdő területéből valakinek, telegkönyvileg is bekebelezhető szabad tulajdont kihalítani. Még az esetben is, ha így állana a dolog, a város suppraedificationalis joga kétségbe nem vonható és így e jogot másra is átruházhatja. Ez ugyanis annyit jelent, hogy maga a telek tulajdonjoga érintetlenül hagyatik, de ami arra ráépül, vagyis a felépítmény a vállalkozó tulajdonát képezi. E kérdés sem szolgálhat tehát akadályul arra nézve, hogy a derék vállalkozó, Weisz Jakab a villák felépítését ne létesíthetné. Ha már a villaépítő-részvénytársulat kinos vajudása folytán még mindig nem képes e már annyira érzett szükségnek megfelelni, legalább a magán vállalkozónak sikerüljön az.

Piaczi árkimutatás

1897. év december hó 11-én tartott hetivásárról.

Az áru megnevezése	Ára		Az áru megnevezése	Ára	
	legal	legm		legal	legm
Búza mázsája	11.—	12.—	Borjúhus . . . klg.-ja	—50	—60
Rozs . . . "	8.—	8.60	Sertésus . . . "	—48	—52
Árpa . . . "	6.50	8.—	Kolbász . . . "	—70	—80
Zab . . . "	6.—	6.30	Szalonna . . . "	—68	—70
Bab . . . "	8.—	9.—	Disznózsir . . . "	—68	—70
Borsó . . . "	10.—	11.—	Ludzsir . . . "	1.—	1.20
Lenese . . . "	10.—	11.—	Vaj . . . "	—80	—90
Mák . . . "	28.—	30.—	Turó . . . "	—28	—36
Buzalisz . . . "	18.—	20.—	Méz . . . "	1.—	1.40
Rozslisz . . . "	16.—	18.—	Buzakenyér . . . "	—12	—16
Árpáda . . . "	16.—	18.—	Szopós malacz drbja	2.—	3.—
Rizs . . . "	18.—	26.—	Nyul . . . "	1.20	1.30
Káposzta fejenként	—05	—08	Tojás . . . "	—03	—04
Burgonya mázsája	3.—	3.50	Csibe . . . párja	—40	—80
Nyers kávé klg.-ja	2.—	2.50	Kappan . . . "	1.—	—20
Bors . . . "	1.20	1.30	Kacsa . . . "	1.20	1.50
Paprika . . . "	—80	1.20	Liba . . . "	1.20	2.—
Cukor süveg . . . "	—48	—52	Tej . . . literje	—08	—10
Cukor keozka . . . "	—50	—54	Tejszin . . . "	—24	—28
Marhahus . . . "	—48	—52	Boreczet . . . "	—36	—40
Juhhus . . . "	—28	—48	Tüzifa kormény méterje	1.45	2.50

Selmecezi telefon hirmondó tudósítása.

Zóna idő: december 12-ike, vasárnap d. e 9 óra pontban.

A városi telefon megkezdő működését. Minket a kenyéririgység nem bánt és továbbra is — bár nagy áldozatok árán — hiven szolgáljuk a közügyet menten minden befolyástól, távol minden párttól és pártoskodástól, egyedül czelünk az lesz, hogy garantizott és megakcsizolt híreinkkel legyőzünk városunk érdekeit szolgáljuk és a távoli hírek nélkül szükölködő-polgártársainknak éhszomját kielégítsük.

Külföldi híreink.

Az olaszországi kormányválság miatt városunkban az összes olaszborok megzavarodtak.

Belgrádban a szkupstinát feloszlatták, mert a választások által akarják az éhínséget egyidőre megszüntetni.

A török-görög békeszerződést aláírták Konstantinápolyban, erre a hirre Athénben újra megkezdtek az ágyúk puczolását és a régi dícsőség emlegetését.

Mivel Dreyfusra újra kimondták az ítéletet, méltóságunkon alulinak tartjuk, hogy vele többé foglalkozunk.

Krétya szigetét kormányunk meg akarja vásárolni, hogy aztán összes iskoláinkban szétozthassuk.

Prága esendes, mert a csehek a hóhértól úgy megijedtek, hogy lakásaikba vonultak — nagymosást rendezni.

A londoni nagy tűz kitérősekor, a midőn már alig birtak a pusztító vésszel, eszükbe jutott a mi fecskendők, taviroztok is érte, de már ezt nem vette tréfának a tűz és dühöngésével alahagyott.

Velencében ezután a nászutazó párokat egymástól elválasztják, hogy a nevezetéseket külön-külön nagyobb figyelemmel nézhessék és tanulmányozhassák.

Belföldi híreink.

Badeni Hodrusbányára akart jönni, hogy megpihenjen, de arra a hirre, hogy itt is épen választásra készülnek és politikai akcióz folylk, utját Riviérának vette.

A pozsonyi ácsok már nagyban dolgoznak az önálló vámtérülethez szükséges sorompók — és vángerendákon.

A nagyváradit huszárok Bécsben tapintatosan használták a zavargások kardjaikat, de azért sok német megemlegetti, hogy mi az a magyar huszár tapintat

Ujbánya arra kért minket, hogy róla is emlékezzünk meg ebben a megtiszteltetésben elvünk szerint mi csak a túlságosan rendezett városainkat részesíthetjük, mint teszem azt: Selmecezt.

A békés-csabi gymnasium a Rudolf nevet nyerte, a m iskoláink egyikét is el lehetne nevezni a nagy és sok János után — János főiskolának.

Rózsahegyben cseh újság jelenik meg, mely a statariummal arany keretben ékes betűkkel közölte.

Debreczen egyik kereskedésünkben kilónként is kapható, kilója 80 kr. szafios és izletes

Iglón annyira nem ismerik a pótdót, hogy csupa kíváncsiságból hozták fordultak, hogy küldjünk nekik egy szákkal, a mit kertészükkel elvettettek, mert nem akarnak ők sem elmaradni.

A gellérthegy-i citadella helyére újabb terv szerint egy olyan magas oszlopot fogak felállítani, mely egész Bécsbe látszik, rajta lesz a Hungaria szobra, mely éjjel lángbetűkkel e szavakat írja az égre: Ne bántsd a magyart!

A vidéki csehek még mindig forronganak, de ez már csak olyan, mint mikor a krumpli a fazékban megkozmásodik.

Véres párbaj híre érkezik Aszódról: két intelligens ember, a csordás és a bakter, a sári bálban összeszólkoztak, de úgy ám, hogy a gulyás (lovagias) ügyet néhány zápfog árán azonnal elintézték, utána kedélyes poharazás volt esordahajtásig.

Helyi híreink.

A dalköri estély igen jól sikerült, csak a darabok voltak igen ismerősek, talán csak azért, hogy a tagok mind régiék.

Kis vasutunkat a Mikulás a miniszterium ablakába akarta elvinni a kicsinyeknek, de aztán mást gondolt, ócska vasat Budapestben is kap.

Ha a Dreher-féle palota hátra tolása sikerül, akkor városunkban a szépségeti bizottság a házak tologatásával akarja a rendezetiséget megcsinálni, a mi annyival inkább sikerül, mert a nagy munkaerőt pótolni fogja a lejtős fekvés.

Ha pénzügyigazgatóságot kapunk, akkor az uszodai üres kabinokat fogják hivatalhelyiségekül berendezni.

Forrásaink, közutaink, tavaink kiapadnak, tehát nem kell, de nem is lehet vízvezeték; a kölesön azonban még vigan csörge-dez, ha majd ez is kiapad, akkor igazán nyakig leszünk a szószban.

A protekziós rendelet ránk nem szól, mert nálunk minden atyafiságosan van elintézve és érdemlegesen.

Ha valaki a nevet akarja megmagyarosítani, tanácsosál és névvel szívesen szolgálunk, egy kis kivételt csak a cseh neveknek tesszünk, a mennyiben nem akarunk a statariummal megismerkedni.

A pachertároló sétányon a kaktuszok kivirítottak, de azonnal el is fagytak.

Nagyharangunk arra kért fel minket, hogy adjuk tudtára azoknak, a kiket illet, hogy ezentul senki adósságot se fizeti ki.

Maholnap a rendőröket arra is felhasználják, hogy Ámor postásai lesznek, az igaz, hogy itt kell a rendre vigyázni, hogy baj ne essék.

A puskaporos tornyot, mert kellő őrizet nélkül van, a kapitánysági udvarban fogják elhelyezni.

Hirmondó.

1897. évi 5757. számhoz.

Szállítási hirdetmény.

A selmecezbányai m. kir. központi fémkohó hivatalnak 1898. év folyamán szüksége leend 2000 (kétezer) métermázsas ócska öntött vasra, melynek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik megjelvezvén, hogy kisebb mennyiségre szóló ajánlatok is figyelembe fognak vétetni.

A szállítandó ócska öntött vas, melynek legfeljebb 25%-ka forgács alakban átvétetni fog és az egyes daraboknak a 10 (tiz) kilogrammnyi súlyt túlhaladniok

nem szabad, tizenkét lehetőleg egyenlő havi részletekben szolgáltatandó be. Ezen ócska öntött vas szállítása, illetőleg az erre vonatkozó ajánlat elfogadása után az egyes szállítmányok a kohónál megmászálva vétetnek át és minden szállítmányért járó pénz összeg a szállítmány kifogástalan átvétele után szabályszerűen (szerződési) bélyegzett nyugtató ellenében fiztetetik ki.

Az 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok, melyekben a szállítandó anyag beszerzési forrása is megjelölendő, 5% bánatpénzzel ellátva 1897. évi december hó 30-ig este 6 óráig a m. kir. központi fémkohó hivatalhoz Selmecezbányán, küldendők be, hol a különleges feltételek is a hivatalos órák alatt meg tudhatók.

A bánatpénz a szerződés megkötésekor készpénzben vagy biztosíték képes értékpapirokban 10 (tiz) százalékra egészítendő ki.

A m. kir. kohóhivatal fentartja magának a jogot arra, hogy a beérkező ajánlatok közül tetszése szerint azt elfogadja, a mely nézete szerint legtöbb biztosítékot nyújt, esetleg pedig valamennyi beérkezett ajánlatot vissza utasíthat.

Selmecezbányán, 1897-ik évi december hó 8-án.

M. kir. kohóhivatal.

I. magyar kir. szabadalmazott

OSZTÁLYSORSJÁTEK

93,000 sorsjegy 43,000 nyeremény.

Harmadik osztály.

Betét 32 korona.

Húzás: 1898. január 4- és 5-én.

Nyeremény.	Korona.
1 á	80000
1 á	30000
1 á	20000
1 á	15000
3 á	10000
5 á	5000
8 á	2000
10 á	1000
70 á	500
4900 á	130
5000 nyer.	K. 898000

Figyelmeztetnek azok, kik I. és II-ik o.-ra szóló sorsjegyeket vettek, de sorsjegyeik nyereménnyel ki nem huzattak, hogy ugyan azon számú sorsjegyeket a III-ik osztályra is ugyanazon elárusítónál vehetik meg, kinél az I-ső, s illetve II-ik osztályra szóló sorsjegyeket vásárolták, természetesen a III-ik osztályú betét lefizetése mellett.

A III. osztályú sorsjegyek árai:

Egy egész	32 kor. — fil. = 16 frt — kr
Egy fél	16 „ — „ = 8 „ — „
Egy negyed	8 „ — „ = 4 „ — „
Egy nyolczad	4 „ — „ = 2 „ — „

A III. osztályra szóló véfelsorsjegy ára azonban:

Egy egész	64 kor. = 32 frt.
Egy fél	32 „ = 16 „
Egy negyed	16 „ = 8 „
Egy nyolczad	8 „ = 4 „

Ezen huzásnál a nyerhetés esélyei már sokkal előnyösebbek s mentől tovább — a VI-ik osztályig — játszik az ember, a nyerhetés sánszai annál kedvezőbbek.

Eichel Sándor özv. és utódja

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
SELMECZBÁNYÁN. (Kis állatvásár-tér.)

Olcso árak.

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok.

Az áruknak tulhalmozottsága és üzletem új berendezése miatt, elhatároztam, hogy

Összes áruimat

csodálatos olcsó áron

a nagyabecstült közönségnek megvételre felajánlom.

Női divat kelmék, duplaszélések, 18 krtól kezdve dus választékban, legujabb divatu finom szövetek és selymek, vászon, siffon, canafasz, téli és selyem kendők, zsebkendők, keztyü, harisnya, Jäger-féle ingek és nadrágok, fehérneműek, nyakkendők, kalapok és esernyők a legnagyobb választékban; de különösen női confectiok u. m. kabátok, gallérok és felöltők; smyrna, axmünszter és jutta szőnyegek, ágy és asztaltakarók, csipke és szövet függönyök és más áruim, csodálatos olcsó árak mellett kaphatók.

A ki tehát mesés olcsón és jól bevásárolni akar, annak érdekében fekszik áruimat mielöbb megtekinteni.

Becses látogatását kérve maradok

kitünő tisztelettel

STEINER BERNÁT.

Pontos és előzékeny kiszolgálás.

Olcso árak.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a legmodernebb igényeknek is teljesen megfelelőleg berendezett

szabóüzletemet

* A téli idényre *

a legdivatosabb, tartósabb és finomabb különféle bel- és külföldi szövetekkel dúsan felszereltem és azok nagy választékban állanak a tisztelt közönség rendelkezésére.

A midőn ezt nagyra becsült tudomására hozni szerencsém van, egyúttal biztosíthatom arról, hogy üzletemben minden nemű öltönyök a legújabb és legdivatosabb kivitelben készülnek.

Becsés pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

Czemmel György
szabó-üf-let-tulajdonos.

Fizély Károly

fürdő-tulajdonos

tisztelettel becses emlékeztetőbe hozza a n. é. közönségnek újból, hogy a

Baumann-féle kertben épült

fürdőjében

fűtött, meleg helyiségekben a télen át is lehet fürödni.

Ugyanott a t. fürdő közönség rendelkezésére áll egy csinosan berendezett, fűtött

váró-, illetve társalgó-szoba

amelyben szórakozásul különféle lapok is rendelkezésre állanak.

Fürdő-árak a következők:

- egy nagy kád-fürdőnek egyszeri használatára jogosító jegy, tekintet nélkül a személyek számára 40 kr.
- 12 darab ugyanilyen fürdő-jegy 4 frt -- "
- egy kisebb kádfürdő-jegy 25 "
- 12 darab ugyanilyen fürdő-jegy 2 frt 50 "
- egy lepedő használata 4 "

Megköszönve eddig is tapasztalt nagyra becsült pártfogásukat, kérem vállalatomat továbbra is becses pártfogásukban részesíteni.

Kiváló tisztelettel

FIZÉLY KÁROLY.

The Continental
Bodega Company.

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor.
• Sherry.
• Madeira.
• Marsala.
• Malaga.

Tarragona s. a. l.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:

**ERNST * *
ZSIGMOND**

ürnöl 7-20

Selmeczbányán.

12 drb. fiatal, hizott sertés eladó.

Tisztelettel indonásúra hozom a n. é. közönségnek, hogy a zsembéri gazdaságomban nevelt

12 drb. fiatal (100-150 kiló) hizott sertést

hiszta sütyiben, a kőbányai napi áron eladók. Venni szándékozók forduljanak hozzám, vagy esetleg e lap kiadóivatalához.

PISCHL SAMU,
Zesemberen.

DIORÁMA.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy december 1-én az ujonnan épült apáca zárda épületben meglekintésre felállítottam

diorámámat

és kérem a számos látogatást.

A dioráma mindennap esteli 5 órától látható. — Belépti díj 10 kr.

Kiváló tisztelettel

BACKER ALAJOS.

József főherceg ő esász. és kir. fensége udvari szállítója.

Fülöp szász Coburg-Gothai herceg ő kir. fensége szállítója.

Sürgönyezim: **Gottschlig Budapest.**

Telefon 57-86.

GOTTSCHLIG tea-, rum- és cognac- nagykereskedő AGOSTON BUDAPEST.

Központi iroda: IV., Váci-utca 4. szám.

RAKTÁRAK:

IV., Váci-utca 6. sz. „a Mandarinhoz“ | VI., Andrásy-ut 23. „Hong-Cong városához“
a Városház-tér mellett a kir. opera átellenében

IV., Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán, a „Japán nöhöz“.

Kiviteli pinczék:

X., Kőbánya, Fűzér-utca 9. szám

Bizományi raktár Selmeczbányán:

MARSCHALKO GYULA urnát.

Közvetlen behozatalu valódi kínai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazíliai- és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok- és palaczkokban, eredeti árak mellett.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Uj czipész-üzlet!

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Selmeczbányán, a főtéren lévő Mihálik-féle házban

uj czipész-üzletet, illetve kész czipő áruházat

nyitottunk, melyben raktáron tartunk különféle férfi-, női- és gyermek-czipőket és megrendelésekre mértek szerint gyorsan, tartós és csinos kivitelben s jutányos árak mellett készitünk czipőneműeket.

Üzletünkben „Asbest“-talpbél (betét) is kapható.

Amidőn uj vállalatunkat nagyra becsült pártfogásába ajánljuk, egyúttal maradunk kilünő tisztelettel

alázatos szolgál

Schusztér M. és fia.

Gyár: Alsó Hámor, Bars megye.

Gyári főraktár: **BUDAPEST, Andrásy-ut 29. (I. em.)**

Raktár: **BÉCS, I., Seilergasse 1. szám.**

A „SZANDRIK“ ezüstárú-gyár,

mely az 1752-ben Selmeczbányán alapított Geramb J. J. unio tulajdona,

saját vagy adott rajzok szerint előállit:

mindennemű ezüstárút, mint asztaldiszeket, gyümölcstartókat (jardiniéres-készleteket), zsirandókat, gyertyatartókat, serlegeket, dísz-émléktárgyakat és versenydíjakat, mindennemű evő-készletet gazdag választékban, pipere-tárgyakat. stb. stb.

ERTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák Ferenc-utczában (a terasszon) levő

nagy czipész-üzletemet és áruházamat

az őszi és téli idényre

férfi-, női- és gyermek-czipőkkel

dúsan felszereltem és felette jutányos áron árusítom áruimat.

Mivel pedig betegségem miatt kénytelen voltam a fővárosból egy jó és gyakorlott szabászt üzletemben alkalmazni, vagyok bátor tehát őt is becses figyelmébe ajánlani, ki bármily még oly kényes igényeknek is képes megfelelni és még fájós vagy hibás lábakra is szép, tartós és tiszta kivitelű czipőket készíteni vagy kiszolgálni.

Kiváló tisztelettel

Langauer József.

Hirdetés.

Van szerencsém a tisztelt czipész-mester és segéd urak becses tudomására hozni, hogy

1898. évi január 1-től kezdődőleg

a czipő-szabászatból

és a szakmánkhöz tartozó más tudnivalókból

gyakorlati szaktanórákat

fogok tartani az e téren legújabbán elért gyakorlati haladás figyelembe vétele mellett (mér-tanilag is) jutányos árak mellett, úgy, hogy minden mester, vagy segéd urnak terhére nem esik és mégis hasznot húzhat e gyakorlati tan-folyamból.

Jelentkezhetni Langauer József ur üzle-tében.

Szaktársaim b. pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Palancsányi János,

szabász.

Uj órás-üzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Deák Ferencz-utczában, a 11. szám alatt levő Ollik-féle házban

uj órás-üzletet nyitottam,

melyben különféle zseb-, fal-, ébresztő-, inga- és más órák jutányos áron kaphatók jótállás mellett. — Elvállalok mindennemű órajavitásokat és hiszem, hogy 15 évi tapasztalat és e téren bel- és külföldön tett tanulmányok után képes leszek a legnagyobb igényeknek is megfelelni. Kérem ennélfogva nagyrabecsült támogatását.

Kitünő tisztelettel **BUXBAUM LÁSZLÓ.**

A „Selmeczbányai Hetilap“ karácsonyi és ujévi hirdetője.

A karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmára összeállított eme külön hirdetőben foglalt hirdetésekre felhívjuk a t. olvasó közönség becses figyelmét.

Ács Ferencz

a „Hungaria“ szálló bérlője

ajánlja a n. é. közönségnek kitünő minőségű sörreit, természetes, jó asztali-, peesenyé-, dessert-, champányi- és más finom borait, valamint kifogástalan konyháját.

Ifj. Oehtendung Ignác

ajánlja a Zsembery-féle házban levő

éttermét és kávéházát

a n. é. közönség szives figyelmébe.

MÁRKUS M.

CZUKRÁSZATA SELMECZBÁNYÁN

Deák Ferencz-utca 7./I., saját ház.

(Alapított 1830.)

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát karácsonyfa-diszekben, jutányos áruk mellett.

Bánik Lajos czipész

ajánlja a nagyérdemű közönségnek a Flemming-féle házban levő **czipész-üzletét,**

melyben gyermek-, férfi- és női czipők dús választékban kaphatók és czipőneműek mérték után is gyorsan és olcsón, tartós és szép kivitelben készíttetnek.

Takáts Miklós kereskedése Selmeczbányán.

Tisztelettel ajánlja fűszer áruit, eredeti behozatalu thea és rumját; különféle sajtokat, conserveket, caviart, angolnát, csemegéket, valamint naponként friss szepesi virslit és hetenként egyszer bécsi virslit, saját töltésű és maga kezelte finom asztali és peesenyé borokat, melyek természetes tisztaságáért szavatolás nyújtatik. Továbbá a hegybányai faragó iskolában készült, dús választékban levő **gyermek játék szereket,** melyek a nagy üzlet szomszédságában levő kis dohány tőzsdei boltban árusítatnak.

Dukász Gyula

üveg-, porcellán-, lámpa-, tükör- és képraktára
Selmeczbánya.

Ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe a terasszon lévő, ujonnan berendezett dús raktárát, mely áll; porcellán és fajancze asztali-, kávé- és thea készletből; fekete kávé (mokka) szervizekből; színes és kristály, festett és vésett, sörös, boros és likörös készletekből; a legújabb gyártmányu asztali, függő, salon, irodai és üzleti lámpákból; aranyozott és diófa rámás tükörök és képekből; ablak függöny rámásból; hajlitott faszékekből, vas mosdó-asztalokból, toilette- és thea asztalkákból; porcellán, majolika és terakotta vázák és figurákból, tőmördek igen szép nippesekből; továbbá ckina ezüst diszmutárok és evőeszközökből; mindennemű optikai kristály szemüvegek, cvikkerek, lorgnettek és minden hozzátartozó kellékekből — a legnagyobb választékban és különféle árakban.

Krause József

ajánlja

aranyozó-, faragó- és festő-műhelyét

templom-berendezéshez, hol különféle kivitelű és nagyságú

faszobrok és műtárgyak

jutányos áruk mellett készíttetnek.

Löwy Adolfnak

a Fő-téren, a „Magas ház“-ban levő

árúházában

legolcsobban lehet vásárolni chiffont, canafast, barchetteket, különféle kendőket, dús választékú női divat-szőveteket, női kabátokat, asztal- és ágyterítőket, szőnyegeket stb. — Kéri a n. é. közönség becses pártfogását.

TUSCHL GUSZTÁV

czukrász

ajánlja a nagyérdemű közönség becses figyelmébe **czukor- és különféle süteményneműit,** dús választékban levő karácsonyfa-diszeit, finom, lepecsételt palaczk dessert borait.

Megrendelésekre

különféle sütemények, torták, diós és mákos

kalácsok és patkók

olcsón készíttetnek.

Cserny József szabó-üzlettulajdonos

ajánlja dúsán felszerelt

szövetraktárát.

Báli öltönyök, felöltők és téli kabátok gyorsan, legdivatosabban és finom kivitelben készíttetnek.

A Városi Vigadó

oly helyiség, mely a sűrű látogatást csakugyan megérdemelné, annál is inkább, mert annak bérlője **Winterstein Bernát** minden lehető elkövet, hogy kitünő ételek és italok kiszolgálása és pontos és előzékeny kiszolgálás által vendégeinek teljes meglegedését kiérdemelhesse. A karácsonyi ünnepek ideje alatt kitünő halak is lesznek ott kaphatók, melyek megrendelésre bármikor beszerezhetők.

Kéri a n. é. közönség becses pártfogását.

DAUBNER JÁNOS VENDÉGLŐJÉBEN

mindig friss és kitünő minőségű „Szent István“ és vihnyei „Aczél“ sör, jó, természetes bor és izletes ételek állanak a mélyen tisztelt vendégek rendelkezésére.

Pontos, előzékeny kiszolgálás!

Jutányos áruk!

Nem mulandó becsű holmit,
de könyveket, még pedig

REMEKIRÓKAT, IFJUSÁGI IRATOKAT stb.,

— melyek tartalmuknál fogva nemesítik nagyját, apraját, aki elolvassa — ajánlunk karácsonyra minden újdonsággal ellátott raktárunkból.

Joerges Á. özv. és Fia.

Bogya János vendéglős

ÉTTERMÉBEN

és házhoz vive is kitünő friss sör, legjobb minőségű fehér és vörös asztali, dessert, champagne palaczk-bor és tisztán, izletesen készült étel áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Karácsonyi árusítás

HERCZOG M. fő-téri üzletében.

Dús választékban árusítatnak itt legújabb gyermekjátékok, himzett szivar- és pénztárcák, albumok, varró plüche neceserek, galanteri és norinbergi áruk, férfi nyakkendők, gyermek ruhák, kabátok és czipők; legújabb divatu az előre haladott idény miatt felette olcsó női kalapok, szőrsapkák, karmantyúk és gallérok; finom orosz kalocsnyik és különféle téli seson-cikkék stb. mind a legolcsóbb áruk mellett.